

HALLINTOVALIOKUNNAN LAUSUNTO 21/2013 vp

Valtioneuvoston kirjelmä ehdotuksista neuvoston päätöksiksi sopimuksen allekirjoittamisesta ja tekemisestä (EU-Kanada matkustajarekisteritietojen käyttöä koskeva sopimus)

Suurelle valiokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunnan puhemies on 4 päivänä lokakuuta 2013 lähettänyt valtioneuvoston kirjelmän ehdotuksista neuvoston päätöksiksi sopimuksen allekirjoittamisesta ja tekemisestä (EU-Kanada matkustajarekisteritietojen käyttöä koskeva sopimus) (U 67/2013 vp) käsiteltäväksi suureen valiokuntaan ja samalla määrännyt, että hallintovaliokunnan on annettava asiasta lausuntonsa suu-
relle valiokunnalle.

Asiantuntijat

Valiokunnassa on ollut kuultavana
- neuvotteleva virkamies Leena Rantalankila, oikeusministeriö.

Viitetiedot

Hallintovaliokunta on aiemmin antanut asiassa E 62/2013 vp lausunnon HaVL 7/2013 vp.

VALTIONEUVOSTON KIRJELMÄ

Ehdotus

Euroopan unionin neuvosto on hyväksynyt joulukuun 2 päivänä 2010 päätöksen valtuuksien antamisesta komissiolle aloittaa EU:n ja Kanadan väliset sopimusneuvottelut matkustajarekisteritietojen (passenger name record, PNR) siirtämisestä ja käytöstä terrorismin ja muun vakavan kansainvälisen rikollisuuden ehkäisemiseksi ja torjumiseksi. PNR on kunkin matkustajan matkustustiedot käsittävä rekisteri, joka sisältää kaikki ne tiedot, jotka lentoyhtiöt tarvitsevat vierausten käsittelyä varten.

Nytemmin parafoitu sopimus poikkeaa vain vähäisesti komission 19.3.2013 jakamasta sopi-

musluonnoksesta, josta eduskuntaa on informoitu E-kirjeellä E 62/2013 vp.

Valtioneuvoston kanta

Parafoitu sopimus poikkeaa vain vähäisesti komission 19.3.2013 jakamasta sopimusluonnoksesta, josta eduskuntaa on informoitu E-kirjeellä 62/2013 vp. Parafoituun sopimukseen ei enää sisälly Suomen ongelmallisena pitämää 4 artiklan 5 kohtaa. Lisäksi loppumääräystä sopimuksen kielitoisinnoista on täydennetty siten, että jos sopimuksen kielitoisintojen välillä on eroja, englannin- ja ranskankieliset toisinnot ovat todistusvoimaisia. Muilta osin parafoitu sopimus

on saman sisältöinen kuin komission 19.3.2013 jakama luonnos.

Suomella on varauma sopimusluonnokseen kansallisen kannanmuodostuksen ollessa kesken.

Valtioneuvoston mielestä sopimusluonnos voidaan hyväksyä. Sopimusluonnos vastaa pääosin Suomen tavoitteita ja komissiolle annettuja neuvotteluohjeita. Poikkeukset neuvotteluohjeista ovat pääosin vähäisiä, ja Suomi on jo aikaisemmin hyväksynyt pitkälti vastaavanlaiset poikkeukset EU-Australia PNR-sopimusta ja EU-USA PNR-sopimusta koskevista neuvotteluohjeista.

Neuvotellulla sopimuksella on saavutettu tasapaino kansalaisten turvallisuuden varmistamisen ja perusoikeuksien kunnioittamisen välillä. Sopimus kunnioittaa perusoikeuksia ja erityisesti oikeutta yksityisyyteen ja antaa lentoyhtiöille niiden toiminnassaan tarvitseman oikeusvar-

muuden. Erityisen tärkeänä valtioneuvosto pitää sitä, että sopimusluonnos varmistaa kansallisuudesta tai asuinpaikasta riippumatta oikeudet tehokkain hallinnollisiin ja oikeudellisiin oikeussuojakeinoihin syrjimättömällä tavalla kaikille, joiden tietoja käsitellään sopimuksen perusteella.

Valtioneuvosto katsoo, että neuvosto voi tehdä päätöksen sopimuksen allekirjoittamisesta ja sopimuksen tekemisestä. Lopullinen päätös sopimuksen tekemisestä voidaan kuitenkin tehdä vasta, kun Euroopan parlamentti on hyväksynyt sopimuksen.

Valtioneuvosto hyväksyy sopimuksen aineelliseksi oikeusperustaksi komission ehdottamat oikeusperustat.

Sopimus tulisi osana EU-oikeutta myös Suomea sitovaksi, eikä se edellyttäisi erillistä voimaansaattamista.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Valiokunta toteaa, että parafoitu sopimus poikkeaa vain vähäisesti komission sopimusluonnoksesta, josta hallintovaliokunta on antanut lausuntonsa (HaVL 7/2013 vp — E 62/2013 vp). Valiokunta katsoo valtioneuvoston tavoin, että sopimusluonnos voidaan hyväksyä. Se vastaa pääosin Suomen tavoitteita ja komissiolle annettuja neuvotteluohjeita. Poikkeukset neuvotteluohjeista ovat pääosin vähäisiä, ja Suomi on jo aikaisemmin hyväksynyt pitkälti vastaavanlaiset poikkeukset EU-Australia-PNR-sopimusta ja

EU-USA-PNR-sopimusta koskevista neuvotteluohjeista. Neuvotellulla sopimuksella on saavutettu tasapaino kansalaisten turvallisuuden varmistamisen ja perusoikeuksien kunnioittamisen välillä.

Lausunto

Lausuntonaan hallintovaliokunta ilmoittaa,

että se yhtyy asiassa valtioneuvoston kantaan.

Helsingissä 18 päivänä lokakuuta 2013

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Pirkko Mattila /ps	Outi Mäkelä /kok
vpj.	Maarit Feldt-Ranta /sd	Ulla-Maj Wideroos /r
jäs.	Jussi Halla-aho /ps	vjäs. Lasse Hautala /kesk
	Rakel Hiltunen /sd	Anne Holmlund /kok
	Reijo Hongisto /ps	Ari Jalonen /ps
	Risto Kalliorinne /vas	Johanna Ojala-Niemelä /sd.
	Elsi Katainen /kesk	

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Ossi Lantto.